

بیش معنوی ۲۲

مصطفی ملکیان

مهر ماندگار
مقالاتی در اخلاق‌شناسی

نشر نگاه معاصر

مهر ماندگار

مقالاتی در اخلاق‌شناسی

مصطفی ملکیان

ناشر: نگاه معاصر (وابسته به مؤسسه‌ی پژوهشی نگاه معاصر) / مدیر هنری:
باسم‌الرسام / خرو فحینی و صفحه‌آرایی: کارگاه نگاه معاصر (تینا حسامی) /
لینوگرافی: نوید / چاپ: دفتر فنی / صحافی: صدف / چاپ اول: ۱۳۸۵ / شمارگان: ۲۲۰۰
نسخه / قیمت: ۵۷۰۰ تومان.

نگاه معاصر
نشر نگاه معاصر

نشانی: تهران، جاده‌ی لشکرک، شهرک ابوذر، نبش کوچه‌ی سوم، پلاک ۱

تلفن: ۰۹۱۲-۲۰۸۰۴۸۹

همه‌ی حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

ملکیان، مصطفی، ۱۳۳۵ -

مهر ماندگار: مقالاتی در اخلاق‌شناسی / تألیف و ترجمه مصطفی ملکیان. -- تهران: نگاه معاصر،
۱۳۸۵.

ISBN 964-7763-53-0

۲۶۴ ص.

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه: به صورت زیرنویس.

۱. اخلاق — فلسفه. ۲. عدالت. ۳. دین و اخلاق. الف. عنوان.

۱۷۰

BJ ۳۷/م ۷۹

۸۵-۵۰۷۲

کتابخانه ملی ایران

فهرست

۷	درآمد
۱۱	۱. جغرافیای اخلاقشناسی
۱۷	۲. درد از کجا؟ رنج از کجا؟
۴۵	۳. اقتراحیه درباره‌ی معنای زندگی
۶۱	۴. حقیقت، جُفل، و معنای زندگی
۱۲۹	۵. بیدلیلی بیمعنایی
۱۵۵	۶. معنای زندگی در ادیان جهان
۱۸۶	۷. اعلامیه‌ی به سوی یک اخلاق جهانی
۲۱۳	۸. عدالت: سقراط و تراسیماخوس
۲۶۱	۹. عدالت و انصاف، و تصمیمگیری عقلانی
۲۷۹	۱۰. عدالت و استحقاق
۳۰۱	۱۱. عدالت و فضیلت
۳۱۷	۱۲. فلسفه‌ی طبیعت از نظرگاه غریبان
۳۸۷	۱۳. اقتراحیه درباره‌ی دین و بهداشت روانی
۴۲۳	۱۴. دانوی فرزاندگی
۴۴۵	۱۵. توجه به واقع
۴۵۱	۱۶. روشنفکری: نمایندگی فرهنگی یا داوری فرهنگی؟
۴۵۹	۱۷. عقیده‌پرستی

بنده‌ی پیر خواباتم که لطفش دائم است
ورنه لطف شیخ و زاهد گاه هست و گاه نیست

درآمد

شاید بتوان گفت که اخلاقی‌زیستی یگانه راه (به تعبیر مک‌ایوان McEwen) عشق مدام یا مهرورزی جاودانه (enduring love) است، مهرورزی که هم مهرورزی به خود است و هم مهرورزی به دیگران، و مهرورزی که جاودانه است و گسست و انقطاع نمیپذیرد. بدین قرار، اخلاق‌شناسی و کسب معرفت اخلاقی، در واقع، گام‌گیرِ ناپذیری است که در راه مهرورزی فراگیر و بی‌گسست برمی‌داریم، یعنی در راه رَفْع (به تعبیر اوگوست کنت Auguste Comte) بزرگترین مشکل حیات بشری که همانا خودپرستی است، از طریق تبدیل آن به همه‌دوستی.

همه‌ی مکتوباتی که در این کتاب گرد آمده‌اند به حوزه‌ی مباحث نظری و فلسفی در اخلاق و درباره‌ی اخلاق، یعنی به حوزه‌ی اخلاق‌شناسی (ethics)، تعلق دارند: بعضی به اخلاق تحلیلی، بعضی دیگر به اخلاق دستوری، و بعضی نیز به علم النفس/روانشناسی اخلاقی مربوطند. هم از این رو است که در صدر کتاب مقاله‌ای نشسته است که، به اجمال هر چه قناتر، مهم‌ترین مباحث نظری و فلسفی در اخلاق و درباره‌ی اخلاق را احصاء و تعریف میکند. دقت در محتوای این مقاله‌ی آغازین جایگاه هریک از ۱۶ مقاله‌ی

دیگر را در مباحث اخلاق‌شناسی روشن و آشکار میسازد.

به جز "اعلامیه‌ی 'به سوی اخلاق جهانی'"، سایر مقالات مندرج در این کتاب، قبلاً، در جاهای گونه‌گون، انتشار یافته‌اند، و اینک آن جاها:

(۱) "جغرافیای اخلاق‌شناسی" در داروال، استیون، گیبارد، آئن، وریلتن، پیتز، نگاهی به فلسفه‌ی اخلاق در سده‌ی بیستم، ترجمه‌ی مصطفی ملکیان، چاپ اول، دفتر پژوهش و نشر سهروردی، ۱۳۸۱، صص ۱۲-۱۹.

(۲) "در از کجا؟ رنج از کجا؟" در هفت آسمان (فصلنامه‌ی تخصصی ادیان و مذاهب)، سال ششم، شماره‌ی ۲۴، زمستان ۱۳۸۳، صص ۷۱-۵۱.

(۳) "اقتراحیه‌ی معنای زندگی" در نقد و نظر، سال هشتم، شماره‌ی ۱-۲، بهار و تابستان ۱۳۸۲، صص ۲۷-۵.

(۴) "حقیقت، جُفَل و معنای زندگی" در نقد و نظر، سال هشتم، شماره‌ی ۱-۲، بهار و تابستان ۱۳۸۲، صص ۹۱-۳۸.

(۵) "بیدلیلی بیمعنایی" در نقد و نظر، سال هشتم، شماره‌ی ۳-۴، پاییز و زمستان ۱۳۸۲، صص ۹۴-۷۷.

(۶) "معنای زندگی در ادیان جهان" در نقد و نظر، سال هشتم، شماره‌ی ۳-۴، پاییز و زمستان ۱۳۸۲، صص ۴۴-۲۱۹.

(۸) "عدالت: سقراط و تراسیاخوس" در کیان، سال دهم، شماره‌ی ۵۴، مهر و آبان ۱۳۷۹، صص ۳۱-۱۸.

(۹) "عدالت و انصاف، و تصمیم‌گیری عقلانی" در نقد و نظر، سال سوم، شماره‌ی ۲-۳، بهار و تابستان ۱۳۷۶، صص ۹۳-۸۰.

(۱۰) "عدالت و استحقاق" در نقد و نظر، سال سوم، شماره‌ی ۲-۳، بهار و تابستان ۱۳۷۶، صص ۱۰۹-۹۴.

(۱۱) "عدالت و فضیلت" در نقد و نظر، سال سوم، شماره‌ی ۲-۳، بهار و تابستان ۱۳۷۶، صص ۲۱-۱۱۰.

(۱۲) "فلسفه‌ی طبیعت از نظرگاه غربیان: ریشه‌های وضع بومشناختی ما"

در یونان، لویی پ. [صورت صحیح: یوین، لوئیس پی.] [ویراستار]. اخلاق زیست محیطی، ترجمه‌ی گروه مترجمان، دو جلد، چاپ اول، نشر توسعه و مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها، ۱۳۸۳، جلد اول، صص ۱۳۲-۴۹.

(۱۳) "اقتراحیه‌ی دین و بهداشت روانی" در نقد و نظر، سال نهم، شماره‌ی ۱-۲، بهار و تابستان ۱۳۸۳، صص ۶۳-۵.

(۱۴) "دانوی فرزاندگی: تلفیق آیین دائو و روانشناسیهای یونگ، اریکسن، و مزلو" در ناقد، سال اول، شماره‌ی ۲، فروردین-اردیبهشت ۱۳۸۳، صص ۷۶-۲۵۹.

(۱۵) "توجه به واقع" در ناقد، سال اول، شماره‌ی ۲، فروردین-اردیبهشت ۱۳۸۳، صص ۷-۵.

(۱۶) "روشنفکری: نمایندگی فرهنگی با داوری فرهنگی؟" در ناقد، سال اول، شماره‌ی ۴، شهریور-آبان ۱۳۸۳، صص ۱۰-۵.

(۱۷) "عقیده‌پرستی" در ناقد، سال اول، شماره‌ی ۳، خرداد-مرداد ۱۳۸۳، صص ۸-۵.